

# ادبیات

تعداد منابع: ۱۶ اصلی و ۷ ارجاعی

که در این بخش، متون قدیم و جدید ادبیات عرب و دیوان‌های شعر عربی و فارسی مشتمل بر آموزه‌های اسلامی و نیز متون بلاغی و تاریخ ادبیات می‌آید.  
که قصه‌های ادبی، راکه جنبه تاریخی و عرفانی دارند، در «تاریخ» و «عرفان» ببینید.

سروده شده است. این اثر در هشت باب با این عناوین تشکیل شده است. حمد و ثنا و تمجید خداوند متعال؛ مدح پیامبر گرامی اسلام؛ قصائد هجده‌گانه در مناقب امیرالمؤمنان(ع)؛ نوزده قصیده در شأن و فضایل فاطمه زهرا(س)؛ و دیگر ائمه(ع) و اصحاب و یاران آنها و تعدادی قصائد دیگر در قالب مرثیه در باره مصائب سیدالشهداء(ع) و حضرت عباس(ع)، قصیده‌هایی در باره مناجات و عرفان، موعظه و ایمان؛ در ادامه ترکیب بندهای متعدد و متنوعی در باره فضایل و مناقب چهارده معصوم(ع) آمده و باب هفتم اختصاص به وقایع عاشورا و حوادث پس از آن دارد شاعر در این مجموعه در بخش پایانی اشعاری در قالبهای متنوع در وصف امیرمؤمنان(ع) سروده است.

أل شیبیر خاقانی، ام مظفر

۳۴ع- دیوان الحنین فی ذکری الظاهرین

فی رثاء الصدیقة فاطمة زهراء علیها

آرانی (داعی)، ملاحسن بن یعقوب  
(۱۱۹۳-۱۳۱۰)

۳۳- دیوان قصائد، به کوشش حبیب‌الله سلمانی آرانی، قم: نورالسنجد(ع)، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۳۸۹ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۲۰۰۰۰ ریال.  
شابک: ۵-۵۲-۷۱۶۳-۹۶۴

کنگره: PIR۱۷/۵/۵۹

کد پارسا: B۲۶۵۰۸

عنوان لاتین:

Divan - e Qasaed

دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - مجموعه‌های شعر فارسی؛ اهل‌بیت(ع) - منابع و مرآتی اهل‌بیت(ع) (پیامبر و اهل‌بیت)

اشعار این دیوان حاوی مدح و منقبت و مرثیه که در خصوص فضایل و مناقب و مصائب چهارده معصوم(ع)

ع ← موسوعة النبی واهل بیته فی الشعر

العربی. (شماره ۸۰)

دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - مجموعه‌های شعر عربی -  
دیوان‌ها و مجموعه‌های معاصر

اسعدی، علی

← مثلهای آسمانی، مجموعه‌ای از زیباترین

تشبیهات و تمثیلات قرآنی و حدیثی.

(شماره ۴۰۴)

امثال و حکم حدیثی

بحر، ام مرتضی

ع ← العبرات الشجیعة. (شماره ۸۶)

دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - مجموعه‌های شعر عربی -  
دیوان‌ها و مجموعه‌های معاصر

جشنی آرانی، ماشاءالله (۱۳۴۰ -)

۳۶- تجلی قرآن و معارف اسلامی در اشعار

بیدل دهلوی، تهران: نشر هستی‌نما، چاپ اول / ۱۱۰۰

نسخه، ۱۶۷ص، فارسی، رقمی (شمیز)، بها: ۱۰۰۰۰ ریال،  
فهارس: آیات، احادیث، منابع: ۱۶۱-۱۶۷.

شابک: ۹۶۴-۸۲۱۴-۱۰-۷

کنگره: BIR۶۶۵۷/A۵

کد پارسا: B۲۶۶۸۳

← تأثیرپذیری از قرآن و حدیث

↑ اثر حاضر، به بررسی آن تعداد ابیاتی از بیدل دهلوی

که متأثر از قرآن و معارف اسلامی است می‌پردازد.  
نویسنده ابتدا به چگونگی نفوذ زبان و ادبیات فارسی در شبه  
قاره هند و شعر فارسی در محیط ادبی هندوستان و چگونگی  
ورود و نفوذ اسلام در هند و سهم عرفا و بزرگان دین در  
ترویج دین اسلام در آن دیار پرداخته است و سپس، شیوه‌های  
تأثیرپذیری شاعران از قرآن و حدیث و فرق اقتباس و تلمیح  
را بررسی کرده است. آنگاه وی با شرح حال مختصر بیدل، ابیاتی  
که در آن از قرآن و یا از احادیث اقتباس و اشاره به آنها شده  
را آورده و به شرح ترجمه ابیات پرداخته است.

السلام، جلد سوم، قم: انوار الهدی، چاپ چهارم / ۱۲۰۰

نسخه، ۲۵۵ص، عربی، وزیری (شمیز).

شابک: ۹۶۴-۶۲۲۳-۴۷-۸

کد پارسا: B۲۶۶۵۰۰

← دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - مجموعه‌های

شعر عربی - دیوان‌ها و مجموعه‌های معاصر: فاطمه  
زهر(اس) - مدایح و مراثی فاطمه زهر(اس)(پیامبر و اهل بیت)

ابن مالک، محمد بن عبدالله (۶۰۰-۶۷۲ق)

۳۵- الطريقة النقیة، شرح فارسی النهجة

المرضیة، شرح وحاشیه جلال الدین سیوطی (۸۳۹-۹۱۱)؛

نقی منفرد (۱۳۳۶ -)، جلد چهارم، قم: بوستان کتاب قم،

چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۲۶۴ص، فارسی، وزیری (شمیز)،

بها: ۱۹۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۶۴-۳۷۱-۵۹۲-۲ ج ۴

۹۶۴-۳۷۱-۵۹۳-۰ دوره

کنگره: BJ۶۱۵۱/A۲۸۷۰۲۵۸

دیویی: ۳۹۲/۷۵

کد پارسا: B۴۶۴۹۸

عنوان لاتین:

AL Tarigat AL - Nagiyyah

← عنوان در روی جلد النهجة المرضیة آمده و همین  
عنوان صحیح‌ترین وجه است.

← البهجة المرضیه - شرح‌ها

↑ یکی از مشهورترین شرح‌های مزجی بر کتاب نحوی و

مشهور الفیه ابن مالک، شرح جلال الدین سیوطی با عنوان

النهجة المرضیه است. این شرح قرن‌هاست که در

حوزه‌های علمی، در ایران، تدریس می‌شود و به جهت همین

اقبال حواشی و شروح فراوانی بر آن نوشته شده و یکی از آنها

همین شرح فارسی الطريقة النقیة است. نویسنده در شرح

خود مباحث کتاب را با عباراتی ساده و سلیس دسته‌بندی و

در پنج جلد ارائه کرده است.

اسدی، فرات؛ فرج الله، حسین

عبدالکریم؛ فرج الله، عبدالمجید؛ فرج الله،

احمد محسن

کلام، حذف و ذکر، تعریف و تنکیر، تقدیم و تأخیر، فصل و وصل و ایجاز و اطناب و فن دوم ویژه مباحثی در باره تشبیه، مجاز و کنایه و در فن سوم مباحثی در باره محسنات منویه و لفظیه عرضه شده است.

### ذکاوته قراگزلو، علیرضا (۱۳۲۲ - )

۳۹- **حافظیات**، ویراسته رضا بابائی، تهران: نشر هستی‌نما، چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه، ۳۳۴ ص، فارسی، رقمی (شمیزی)، بها: ۲۰۰۰۰ ریال، فهارس: کتب، اماکن، اعلام، مجامع، گروهها، مجلات.

شابک: ۹۶۴-۸۲۱۴-۰۳-۴

کنگره: PIR5435/ZAH2

کد پارسا: B۴۶۶۷۷

عنوان لاتین:

### Hafezyyat

۴۰- **دیوان حافظ - شرح‌های دیوان حافظ: حافظ - اندیشه‌های حافظ**

۱ به بررسی و رمزگشایی بعضی از گره‌هایی دیوان حافظ پرداخته است. نویسنده با استناد به فرازهایی از تاریخ و موشکافی‌های خود خواننده را بالایه‌های عمیق‌تری از فرهنگ حافظ آشنا می‌سازد. وی در چندین فصل مطالبی را بسا این عنوانها: در باره حافظ، ابن عربی شاعر، و حافظ عارف، حافظ در میان هفتاد و دو ملت، دیدگاه مکتبهای تصوف عامیانه، و مراحل سیر سلوک در شعر حافظ، مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد.

### ذکاوته قراگزلو، علیرضا (۱۳۲۲ - )

#### ۴۰- نکته چینیها از ادب عربی (۳۵ مقاله

**کوتاه و بلند**)، تهران: طرح نو، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۳۲۰ ص، فارسی، رقمی (شمیزی)، بها: ۳۳۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۶۴-۴۸۹-۰۳۳-X

کنگره: AC1۰۵/ZY5NY

دیوبی: ۰۸۹/۹۲۷

کد پارسا: B۴۶۴۲۵

#### ۴۱- گزیده‌های ادبی

۱ مجموعه سی و پنج مقاله فراهم آمده از ادب عربی در باره مسائل گوناگون علمی، نقد، تفسیر و تاریخ. خواننده

### حکیم، محمدرضا (۱۳۵۴-۱۴۲۴ق)

#### ۳۷- **علی وعد الحق، المجموعة الشعرية**

**الکامله**، جلد سوم، قم: دارالمنصوری، چاپ اول / ۱۰۰۰

نسخه، ۲۹۶ ص، عربی، وزیر (گالینگور)، بها: ۲۵۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۶۴-۹۳۲۰۹-۸-۳-۲

کد پارسا: B۴۶۷۶۳

#### ۴۲- **دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - مجموعه‌های**

**شعر عربی؛ اهل بیت (ع) - ملاحیح و مراثی اهل بیت (ع) (بیامبر و اهل بیت)**

۱ **مجموعه اشعار مؤلف است که در قالب غزلیات و**

**قصاید به دو سبک قدیم و جدید سروده شده است. موضوع**

**این مجموعه که در چهار محور سروده شده به اهل بیت**

**پیامبر(ص) و مناسبتها و مصایب و سختیها اختصاص یافته**

**است. شاعر این مجموعه از اهالی عراق است و ظرف دو دهه**

**در سختیها و مصایب پیش آمده برای عراق در هجران و**

**خاک و خون زندگی کرده و به یاد یاران شهید و جنایات**

**صدام و اشغالگران اشعار خود را سروده است. بنابراین، لحن**

**آن محزون و موضوع آن تشریح مصایب و مشکلات است.**

### دقیق عاملی، معین

#### ۳۸- **دروس فی البلاغة**، قم: مرکز العالمی للدراسات

الإسلامية، چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۸۷ ص، عربی، وزیر

(شمیزی)، بها: ۸۵۰۰ ریال.

شابک: ۹۶۴-۷۷۳۱-۴۲-۱

کنگره: PJA۲۰۲۸/DVDF۴

دیوبی: ۸۰۸/۰۴۹۲۷

کد پارسا: B۴۶۷۰۶

#### ۴۳- **علوم بلاغی - کلیات علوم بلاغی - متون**

#### **آموزشی علوم بلاغی**

۱ **مشمتمل بر بیان آداب و فنون بلاغت در زبان**

**عربی است که به گونه‌ای مختصر و به سبک جدید و در**

**قالب درسی و به همراه تمرینات ارائه شده است. نویسنده بعد**

**از بیان مباحثی مقدماتی در باره تعریف، موضوع و اهمیت علم**

**بلاغت مباحث خود را در سه فن علم معانی، بیان و**

**پدیغ سامان داده و برای هر یک یک از این مباحث ابوابی**

**تنظیم کرده است. فن نخست شامل ارائه مباحثی در باره انواع**

**صدر، بنت الهدی**

ع ← الخالة الصائغة. (شماره ۲۱۳)

قصه‌های تربیتی

**صدر، بنت الهدی**

ع ← ۴۳- لیتنی کنت / علم، قم: دارالکتاب الاسلامی،

چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۷۷ص، عربی، رقمی (شمیز).

شابک: ۴-۰۰۳-۴۶۵-۹۶۴

کد پارسا: B۴۶۶۰۸

قصه‌های تربیتی

**کاظمی، جابر**

ع ← ۴۴- دیوان الدموع الناطقة، جلد پانزدهم - شانزدهم،

قم: المكتبة الحیدریة، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۲۰۳ص، عربی،

وزیری (کالینگور)، بها: ۲۵۰۰۰ ریال.

شابک: ۷-۸۴-۸۱۶۳-۹۶۴

کد پارسا: B۴۶۵۴۲

دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - مجموعه‌های

شعر عربی - دیوان‌ها و مجموعه‌های معاصر؛

اهل بیت (ع) - مدایح و مرثی‌های اهل بیت (ع) (پیامبر و اهل بیت)

**کرم نوروز، خدیجه**

ع ← ۴۵- دیوان الكرامة الحسينية، ج ۷ در ۵ مجلد /

جلد اول - هفتم، قم: المكتبة الحیدریة، چاپ دوم / ۱۵۰۰

نسخه، عربی، وزیری (کالینگور).

شابک: ۷-۵۲-۸۱۶۳-۹۶۴ دوره

کد پارسا: B۴۶۷۹۶

ویژگی مجلدات

جلد ۱: جزء ۱، شابک ۵-۴۸-۸۱۶۳-۹۶۴، ۳۴۰ص

جلد ۱: جزء ۲، شابک ۵-۴۸-۸۱۶۳-۹۶۴، ۳۴۰ص

جلد ۲: جزء ۳، شابک ۹-۴۹-۸۱۶۳-۹۶۴، ۳۱۲ص

جلد ۲: جزء ۴، شابک ۹-۴۹-۸۱۶۳-۹۶۴، ۳۱۲ص

جلد ۵: شابک ۲-۵۰-۸۱۶۳-۹۶۴، ۲۷۲ص

جلد ۶: شابک ۵-۵۱-۸۱۶۳-۹۶۴، ۲۸۴ص

جلد ۷: شابک ۹-۵۲-۸۱۶۳-۹۶۴، ۴۴۶ص

در این مجموعه هم با نمونه‌هایی از نقد و تفسیر آشنا می‌شود و هم از فواید لغوی و تاریخی و علمی برخوردار می‌گردد و هم با بعضی از مسائل اسلامی آشنا می‌شود. نویسنده قطعاتی از نظم و نثر را برگزیده و در این اثر فراهم آورده است. عنوان برخی از آنها چنین است: زن در جاهلیت و اسلام، عیون الاخبار ابن قتیبه دینوری، سیری در کتاب الظرف و الظرفاء، الأغانی، ترتیب کتاب العین، مهیار دیلمی، ثمار القلوب فی المضاف و المنسوب، و چندین مقاله دیگر.

**رمیثی، عبدالرضا علی (۱۲۹۴ - )**

ع ← ۴۱- دیوان الدموع الشجیة فی رثاء العترة

المحمدیة، قم: انوار الهدی، چاپ دوم / ۱۲۰۰ نسخه، ۳۰۴ص،

عربی، وزیری (شمیز).

شابک: ۲-۲۲-۶۲۲۳-۹۶۴

کنگره: PJA۵۲۹۹/RAD۹

دیوبی: ۸۹۲/۷۱۶

کد پارسا: B۴۶۷۰۸

دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - مجموعه‌های

شعر عربی - دیوان‌ها و مجموعه‌های معاصر؛

اهل بیت (ع) - مدایح و مرثی‌های اهل بیت (ع) (پیامبر و اهل بیت)

**صدر، بنت الهدی (۱۳۵۹ - )**

ع ← اختاه! کلمة و دعوة. (شماره ۲۱۰)

قصه‌های تربیتی

**صدر، بنت الهدی**

ع ← ۴۲- لقاء فی المستشفی، قم: دارالکتاب الاسلامی،

چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۱۲۵ص، عربی، رقمی (شمیز).

شابک: ۹-۰۰۶-۴۶۵-۹۶۴

کد پارسا: B۴۶۶۰۶

قصه‌های تربیتی

**صدر، بنت الهدی (۱۳۵۹ - )**

ع ← الباحثة علی الحقیقة. (شماره ۲۱۲)

قصه‌های تربیتی

که جامعه اسلامی آن روزگار (مقارن با داستانها) چه خصوصیات داشته و این خصوصیات، چگونه در این داستانها متبلور شده‌اند. وی اهمیت دین، ادبیات، چگونگی برگزاری جشنها، شیوه‌های تعلیم و تربیت، اصول و ضوابط بردهداری، نقش زنان در جامعه اسلامی و مراسم تشییع و تدفین درگذشتگان را با استناد به از این قصه‌ها توضیح می‌دهد.

### مصداق، میرزا شفیع

۴۷- دیوان میرزا شفیع مصداق، به کوشش رضا حسونده قم: دارالنشر اسلام، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ت ۵۹۸۰ص، فارسی، وزیری (گالینگور)، بها: ۴۰۰۰۰ ریال، منابع: ۵۹۸. شابک: ۱-۰۸۶-۴۷۵-۹۶۴  
کد پارسا: B۴۶۵۱۸

دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - مجموعه‌های شعر فارسی

مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد (۶۰۴-۶۷۲ق)

۴۸E- مثنوی، دفتر اول، ترجمه جاوید مجددی، نیویورک: دانشگاه آکسفورد، ۲۵۶ص، انگلیسی، وزیری (شمیز).  
کد پارسا: B۲۴۹۰۰  
عنوان لاتین:

*The Masnavi, Book One*

مثنوی معنوی - ترجمه‌های مثنوی معنوی

ترجمه انگلیسی مثنوی معنوی و شرح عبارات و اصطلاحات آن است. مترجم در مقدمه این اثر اهمیت مثنوی را در ادبیات ایران بیان کرده، تاثیرات آن را بر گرایشها و جهت‌گیریهای عارفانه و صوفیانه متصوفه تبیین می‌نماید. وی در خلال ترجمه اثر کوشیده است تا آموزه‌های اخلاقی و حکمی مولانا را از میان داستانهای مثنوی استخراج کند و به شرح و بسط مفاهیم و پیامهای آنها بپردازد.

دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - مجموعه‌های شعر عربی - دیوان‌ها و مجموعه‌های معاصر؛ اهل بیت (ع) - مدایح و مرثی‌های اهل بیت (ع) (پیامبر و اهل بیت)

مجموعه‌ای از اشعار و سروده‌های یکی از شاعران معاصر عراق در مدح و رثای اهل بیت است. شعرهای این مجموعه حاوی اشعار محلی و مردمی است و از نظر محتوا دارای بار عاطفی و مایه رقت و حزن و اندوه می‌باشد. شاعر در هر قصیده با ظرافت خاصی عواطف و احساسات شاعرانه‌اش را نسبت به امام حسین (ع) و یارانش و هر یک از امامان نشان داده است. شعر خدیجه کرم‌نوروز در رثای شهید و شهادت است. او شاعرهای است که فرزندش در راه حق و حقیقت به شهادت رسیده، به همین خاطر در هر قصیده به زبان محلی راه شهادت و مسیر امام حسین را توصیف و مدح می‌کند.

کونور، سارا

آیات جملیه: گنجینه خرد اسلامی

برای کودکان و والدین. (شماره ۲۳)

قصه‌های تربیتی

لین، ادوارد ویلیام (۱۸۰۱-۱۸۷۶)

۴۶E- جامعه عرب در دوران داستانهای هزار و یک شب، مینه نولا، نیو یورک: دوور، ۲۸۳ص، انگلیسی، وزیری (گالینگور).

کد پارسا: B۲۴۹۹۸

عنوان لاتین:

*Arab Society in the Time of The Thousand and One Nights*

داستان‌های هزار و یک شب

داستانهای هزار و یک شب را بررسی نموده، ویژگیهای اجتماعی جامعه عربی - اسلامی آن دوران را بر می‌شمرد. نویسنده در این پژوهش، ضمن اشاره به سنت قصه‌گویی و نقل حکایات در جوامع اسلامی، نشان می‌دهد



پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی  
پرتال جامع علوم انسانی